

SUSTENABILITATEA ÎN ACTIVITATEA ANTREPRENORIALĂ A ASISTENȚILOR MEDICALI

Antreprenoriatul sustenabil presupune dezvoltarea unor afaceri care generează profit, contribuind în același timp la rezolvarea unor probleme de mediu sau sociale. Spre deosebire de antreprenoriatul tradițional, axat în principal pe creșterea financiară, antreprenoriatul sustenabil **urmărește să creeze valoare** nu doar pentru clienți și companie, ci și pentru comunitate și *pentru mediul înconjurător, îmbinând astfel succesul economic cu un impact pozitiv pe termen lung.*

- ✓ Prin **Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă**, Organizația Națiunilor Unite a stabilit 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), care integrează dimensiunile socială, economică și de mediu ale dezvoltării. Sănătatea este reprezentată explicit prin ODD 3 - Sănătate și bunăstare, dar este strâns legată și de obiective privind educația, reducerea inegalităților, accesul la apă și energie, munca decentă, comunitățile durabile, consumul responsabil, schimbările climatice și dezvoltarea parteneriatelor.
- ✓ În România, **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030** transpune la nivel național direcțiile Agendei 2030 și susține integrarea principiilor dezvoltării durabile în diferite domenii ale vieții economice și sociale.

Antreprenoriatul sustenabil în domeniul sănătății înseamnă dezvoltarea unor servicii care răspund unei nevoi reale și care pot fi menținute în timp, utilizând responsabil resursele și limitând impactul asupra mediului, fără a compromite calitatea și siguranța îngrijirilor.

Sustenabilitatea nu trebuie redusă la adoptarea unor măsuri „verzi”. În domeniul sănătății, aceasta presupune un echilibru între **beneficiul pentru pacient și comunitate, calitatea și siguranța serviciilor, viabilitatea economică și utilizarea responsabilă a resurselor.** Reducerea risipei, digitalizarea adecvată, gestionarea responsabilă a deșeurilor, utilizarea eficientă a apei și energiei și achizițiile sustenabile pot diminua impactul asupra mediului și pot contribui simultan la eficientizarea activității. Aceste măsuri trebuie însă implementate fără compromiterea cerințelor de igienă, prevenire a infecțiilor sau siguranță a beneficiarilor.

Dimensiunea socială este la fel de importantă. Orientarea către nevoile comunității, accesibilitatea serviciilor, atenția acordată persoanelor vulnerabile și dezvoltarea parteneriatelor locale permit transformarea inițiativei antreprenoriale într-un instrument de creare a valorii pentru comunitate.

Un serviciu de sănătate sustenabil nu este doar un serviciu cu impact redus asupra mediului, ci un serviciu necesar comunității, sigur și de calitate, echitabil, viabil în timp și responsabil în utilizarea resurselor.

Sinteza recomandărilor pentru integrarea sustenabilității în serviciile de asistență medicală

Domeniu de intervenție	Recomandare principală	Aplicare practică în serviciile de asistență medicală	Rezultat urmărit
Nevoile pacienților și populației deservite	Dezvoltarea serviciilor pornind de la nevoi reale și insuficient acoperite	✓ <i>identificarea nevoilor frecvente sau insuficient acoperite și adaptarea serviciilor de asistență medicală prin activități de prevenție, educație pentru sănătate, monitorizarea pacienților cronici, îngrijirea plăgilor, îngrijiri la domiciliu sau monitorizare la distanță, în limitele competențelor profesionale.</i>	Servicii relevante și accesibile
Calitate și siguranță	Respectarea standardelor profesionale, etice și de siguranță	✓ <i>standardizarea activităților prin proceduri și checklisturi;</i> ✓ <i>respectarea măsurilor de prevenire a infecțiilor;</i> ✓ <i>identificarea și raportarea incidentelor</i> ✓ <i>utilizarea feedbackului pacienților pentru îmbunătățirea serviciilor.</i>	Servicii sigure și de calitate
Viabilitate economică	Evaluarea costurilor, resurselor și continuității activității	✓ <i>corelarea necesarului de materiale cu volumul real de activitate; monitorizarea produselor expirate, deteriorate sau neutilizate;</i> ✓ <i>reducerea consumului nejustificat și utilizarea eficientă a resurselor, fără diminuarea calității sau siguranței îngrijirilor.</i>	Menținerea serviciilor pe termen lung
Digitalizare	Utilizarea responsabilă a documentelor și soluțiilor digitale	✓ <i>digitalizarea informației- utilizarea documentației electronice acolo unde este posibil;</i> ✓ <i>transmiterea digitală a documentelor;</i> ✓ <i>evitarea duplicării nejustificate a evidențelor pe hârtie;</i> ✓ <i>utilizarea programărilor, comunicării și monitorizării la distanță atunci când situația pacientului permite.</i>	Eficiență și reducerea consumului de hârtie
Deșeuri	Prevenirea risipei, separarea și gestionarea corectă a deșeurilor	✓ <i>separarea corectă a deșeurilor medicale la locul producerii;</i> ✓ <i>evitarea eliminării materialelor necontaminate în fluxul deșeurilor periculoase;</i> ✓ <i>deschiderea materialelor sterile și de unică folosință numai atunci când sunt necesare;</i> ✓ <i>identificarea produselor frecvent aruncate neutilizate.</i>	Reducerea cantității de deșeuri și a impactului asupra mediului
Apă	Monitorizarea consumului și	✓ <i>evitarea consumului inutil de apă fără compromiterea igienei și procedurilor de</i>	Utilizarea responsabilă a

	reducerea pierderilor evitabile	prevenire a infecțiilor; ✓ identificarea și <i>raportarea rapidă a pierderilor</i> ; ✓ <i>utilizarea dispozitivelor pentru reducerea debitului</i> acolo unde sunt adecvate; ✓ <i>monitorizarea consumului la nivelul serviciului</i> .	apei
Energie	Reducerea consumului evitabil și utilizarea echipamentelor eficiente	✓ <i>oprirea iluminatului și a echipamentelor</i> care nu trebuie menținute în funcțiune; ✓ <i>utilizarea luminii naturale</i> și a iluminatului LED; ✓ <i>alegerea echipamentelor eficiente energetic</i> la înlocuirea aparaturii; ✓ <i>monitorizarea consumurilor</i> pentru identificarea utilizării nejustificate.	Creșterea eficienței energetice
Achiziții	Integrarea criteriilor de sustenabilitate în selectarea produselor	✓ <i>corelarea comenzilor cu consumul real și termenele de valabilitate</i> ; evitarea suprastocării; ✓ preferarea, când există alternative echivalente ca siguranță și calitate, a <i>produselor cu ambalaje reduse și impact mai mic asupra mediului</i> ; ✓ <i>utilizarea produselor reutilizabile</i> numai când normele de igienă și siguranță permit.	Consum responsabil și reducerea risipei
Mobilitate	Optimizarea deplasărilor și promovarea alternativelor sustenabile	✓ <i>planificarea eficientă și gruparea deplasărilor</i> profesionale și a vizitelor la domiciliu; ✓ <i>utilizarea comunicării sau monitorizării la distanță</i> pentru activitățile care nu necesită prezență fizică; ✓ utilizarea alternativelor de transport cu impact redus atunci când sunt fezabile.	Reducerea deplasărilor evitabile și a impactului asociat
Echitate și accesibilitate	Facilitarea accesului echitabil la servicii	✓ identificarea <i>barierelor de acces la îngrijire</i> ; ✓ <i>adaptarea informațiilor și educației</i> la nivelul de alfabetizare în sănătate al pacientului; ✓ <i>utilizarea unor modalități de comunicare accesibile</i> și orientarea persoanelor vulnerabile către serviciile medicale și sociale necesare.	Reducerea inegalităților în accesul la îngrijiri
Colaborare și parteneriate	Dezvoltarea colaborării între profesioniști, servicii și	✓ <i>consolidarea colaborării dintre asistenți medicali, medici și alți profesioniști</i> ; stabilirea unor trasee clare de orientare a pacientului; ✓ colaborarea cu servicii medicale, sociale,	Continuitatea îngrijirilor și utilizarea eficientă a resurselor

	organizații	educaționale, profesionale și autorități, în funcție de nevoile beneficiarilor.	
Evaluare și îmbunătățire	Monitorizarea rezultatelor sociale, economice și de mediu	✓ <i>urmărirea periodică a unor indicatori relevanți: satisfacția pacienților, incidente și neconformități, consum de materiale, produse expirate sau neutilizate, consum de hârtie, apă și energie și cantitatea de deșeuri;</i> ✓ <i>stabilirea unor obiective concrete de îmbunătățire.</i>	Îmbunătățirea continuă a calității și sustenabilității serviciilor

Material realizat de

As. med Sandu Mirela- Primăria Plugari, Județul Iași